

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. złożył w dniu 13 marca 2018 r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie przeciwko pozwanemu Towarzystwu (...) z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 978,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 marca 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzone roszczenie dotyczy szkody likwidowanej z polisy OC sprawcy kolizji z dnia 26 sierpnia 2017 r., w wyniku której doszło do uszkodzenia pojazdu marki B. o nr rej. (...), należącego do poszkodowanej M. Z.. Poszkodowana zgłosiła szkodę u pozwanego zakładu ubezpieczeń, który następnie wykonał kalkulację naprawy, opisując zakres uszkodzeń powstałych w wyniku wypadku. Następnie zleciła naprawę uszkodzonego pojazdu w (...) Sp. z o.o., której koszty wyniosły 2.988,90 zł. Powód wskazał nadto, iż w dniu 4 stycznia 2018 r. poszkodowana zawarła umowę o przelew wierzytelności z (...) Sp. z o.o., który z kolei dnia 7 lutego 2018 r. zawarł umowę o powierniczy przelew wierzytelności z (...) Sp. z o.o. w G.. Strona powodowa pismem z dnia 7 lutego 2018 r. wezwała pozwanego do zapłaty brakującej części odszkodowania. Dnia 16 lutego 2018 r. pozwany przyznał odszkodowanie za przedmiotową szkodę w wysokości 2.009,94 zł. Powód oświadczył, iż poszkodowany nie jest uprawniony do odliczenia podatku VAT, wobec czego dochodzona kwota jest kwotą brutto.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie wydał w dniu 10 kwietnia 2018 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodny z żądaniem pozwu.

Pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. w przepisany terminie złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że zrefundował koszty najmu pojazdu zastępczego do kwoty 2.009,94 zł. Pozwany podniósł, iż podczas zgłoszenia szkody poinformował poszkodowaną o oferowanych stawkach i zasadach najmu pojazdu. Ponadto w dniu 28 sierpnia 2017 r. wskazał poszkodowanej listownie stawkę obowiązującą u podmiotów z nim współpracujących, podając nadto dane kontaktowe do wypożyczalni. W ocenie pozwanego zastosowana stawka najmu w wysokości 405 zł netto jest zawyżona i nie przystaje do warunków rynku lokalnego.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2018 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 27 stycznia 2020 r. stwierdził niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu.

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powód podtrzymał żądanie pozwu w całości oraz wskazał, że zastosowana stawka najmu stanowi stawkę rynkową. Jednocześnie zakwestionował, by pozwany złożył skuteczną i realną ofertę najmu pojazdu zastępczego.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 26 sierpnia 2017 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego doszło do uszkodzenia pojazdu marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiącego własność poszkodowanej M. Z.. Sprawca szkody posiadał zawartą z Towarzystwem (...) z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

(okoliczności bezsporne; nadto dowody: zaświadczenie o zdarzeniu drogowym, druk zgłoszenia szkody, fotografia dowodu rejestracyjnego pojazdu – w aktach szkody na płycie CD, k. 52; zeznania świadka M. Z., k. 115-115v)

W dniu 26 sierpnia 2017 r. M. Z. zgłosiła telefonicznie szkodę ubezpieczycielowi sprawcy. Podczas zgłoszenia szkody pracownik ubezpieczyciela przekazał jej informację, iż na czas naprawy pojazdu poszkodowanej przysługuje pojazd zastępczy tej samej klasy co uszkodzony. Nadto wskazał, że dane kontaktowe do wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem są dostępne na jego stronie internetowej oraz poinformował, że w przypadku najmu pojazdu we własnym zakresie ubezpieczyciel zastrzega możliwość weryfikacji kosztów najmu do stawek obowiązujących we współpracującej wypożyczalni. M. Z. oświadczyła, że nie jest zainteresowana korzystaniem z pojazdu zastępczego.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2017 r. ubezpieczyciel potwierdził otrzymanie zawiadomienia o szkodzie oraz poinformował poszkodowaną o możliwości skorzystania z najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem, podając dane kontaktowe. Ubezpieczyciel poinformował także o zasadach refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego, wskazując, iż w przypadku wynajęcia pojazdu we własnym zakresie, koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u partnera, tj. 132,00 zł netto za dobę.

Ponadto podczas oględzin pojazdu w dniu 30 sierpnia 2018 r. ubezpieczyciel przedstawił poszkodowanej informacje dotyczące najmu pojazdu zastępczego wraz ze wskazaniem stawek najmu obowiązujących we współpracującej wypożyczalni. Dla pojazdów klasy E stawka ta wynosiła 272,35 zł netto.

(dowód: nagranie zgłoszenia szkody na płycie CD, k. 52; pismo ubezpieczyciela z dnia 28 sierpnia 2017 r.- akta szkody na płycie CD, Informacja dotycząca najmu pojazdu zastępczego - w aktach szkody na płycie CD, k. 52; częściowo zeznania świadka M. Z., k. 115-115v)

Poszkodowana M. Z. w dniu 2 września 2017 r. zleciła naprawę uszkodzonego pojazdu (...) Sp. z o.o. Oddział w T.. Wobec braku innego pojazdu koniecznego do dojazdów do pracy oraz dowozu dziecka do szkoły, w dniu 4 stycznia 2018 r. poszkodowana zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę najmu pojazdu zastępczego klasy E. Określona w umowie dzienna stawka najmu dla okresu najmu trwającego 6 dni wynosiła 405 zł netto.

Poszkodowana korzystała z pojazdu zastępczego w okresie 6 dni.

W dniu 29 stycznia 2018 r. (...) Sp. z o.o. wystawił fakturę VAT nr (...) z tytułu wynajmu samochodu zastępczego na kwotę 2.988,90 zł brutto.

(dowody: umowa najmu pojazdu zastępczego klasy E, oświadczenie M. Z. z dnia 4 stycznia 2018 r., protokół zdania pojazdu – w aktach szkody na płycie CD, k. 52; faktura VAT (...), k. 65; kalkulacja naprawy nr T/400, k. 66-68v; zeznania świadka M. Z., k. 115-115v)

W dniu 4 stycznia 2018 r. poszkodowana zawarła z (...) Sp. z o.o. w B. Oddział w T. umowę o przelew wierzytelności z polisy OC sprawcy szkody z dnia 26 sierpnia 2018 r. (...) Sp. z o.o. w dniu 7 lutego 2018 r. zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. umowę o powierniczy przelew wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy, dotycząca szkody komunikacyjnej w pojeździe marki B.. (...) Sp. z o.o. zawarła z (...) Sp. z o.o. w G. zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności, w której zlecił wyegzekwowanie kwoty 2.988,90 zł wraz z należnymi odsetkami.

(dowody: umowa o przelew wierzytelności, k. 70; zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności, k. 71; umowa o powierniczy przelew wierzytelności, k. 72)

Pismem datowanym na dzień 7 lutego 2018 r. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. wezwał Towarzystwo (...) z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 2.988,90 zł tytułem odszkodowania za szkodę komunikacyjną powstałą w pojeździe B. o nr rej. (...).

(dowód: wezwanie do zapłaty odszkodowania, k. 73)

Decyzją z dnia 16 lutego 2018 r. Towarzystwo (...) z siedzibą w W. przyznało odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego w kwocie 2.009,94 zł. Ubezpieczyciel za zasadny czas najmu uznał 6 dni oraz stawkę dobową w wysokości 272,35 zł netto/334,99 zł brutto.

(dowód: decyzja z dnia 16 lutego 2018 r., k. 74-74v)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony postępowania, akt szkody znajdujących się na płycie CD wraz z nagraniem zgłoszenia szkody, jak również częściowo w oparciu o dowód z zeznań świadka M. Z..

Autentyczność dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania, a również w ocenie Sądu brak było podstaw do ich zanegowania. Dowody te są wzajemnie niesprzeczne i kreują spójną wersję wydarzeń, wobec czego nie było podstaw ku temu, by odmówić im wiarygodności. Strony nie zakwestionowały również autentyczności nagrania zgłoszenia szkody.

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom świadka M. Z., która potwierdziła, iż dokonywała zgłoszenia przedmiotowej szkody. Jednakże nie pamiętała, czy otrzymała ofertę najmu pojazdu zastępczego od ubezpieczyciela sprawcy.

W niniejszej sprawie stan faktyczny pozostawał w przeważającej mierze bezsporny. Pozwany nie kwestionował okoliczności zdarzenia komunikacyjnego z dnia 26 sierpnia 2017 roku ani samej konieczności najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną. Ubezpieczyciel uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Poza sporem pozostawał także zasadny okres najmu pojazdu zastępczego. Pozwany podnosił jednak, że poszkodowana nie dopełniła obowiązku minimalizacji rozmiarów szkody, nie korzystając z propozycji najmu pojazdu zastępczego oferowanej przez ubezpieczyciela.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, że zgodnie z art. 822 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Przepisy kodeksu cywilnego (art. 361-363 k.c.) precyzują, iż zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone. W sytuacji gdy poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Ponadto w myśl art. 19 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2060 ze zm.) poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Jak stanowi art. 34 wyżej wskazanej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11 OSNC 2012, Nr 3, poz. 28) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji

zbiorowej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie wszystkie wydatki, pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Sąd Najwyższy zauważył, iż nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione mogą być – co do zasady – uznane wydatki poniesione na najęcie pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony i na czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu. Pogląd ten Sąd Rejonowy w całości podziela.

Ponadto zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, LEX nr 2340475) wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Sąd Najwyższy w przytoczonej uchwale stwierdził, że nie mogą być uznane za celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki, które nie są konieczne do wyeliminowania negatywnego następstwa majątkowego w postaci utraty możliwości korzystania z uszkodzonego (zniszczonego) pojazdu, gdyż następstwo to może być wyeliminowane - bez uszczerbku dla godnych ochrony interesów poszkodowanego - w inny, mniej uciążliwy dla dłużnika sposób. Jeżeli zatem ubezpieczyciel proponuje poszkodowanemu - we współpracy z przedsiębiorcą trudniącym się wynajmem pojazdów - skorzystanie z pojazdu zastępczego równorzędnego pod istotnymi względami pojazdowi uszkodzonemu albo zniszczonemu (zwłaszcza co do klasy i stanu pojazdu), zapewniając pełne pokrycie kosztów jego udostępnienia, a mimo to poszkodowany decyduje się na poniesienie wyższych kosztów najmu innego pojazdu, koszty te - w zakresie nadwyżki - będą podlegały indemnizacji tylko wtedy, gdy wykaże szczególne racje, przemawiające za uznaniem ich za "celowe i ekonomicznie uzasadnione". W tym kontekście istotne znaczenie ma nie tylko równorzędność samego pojazdu, ale także dodatkowych warunków umowy, takich jak np. czas i miejsce udostępnienia oraz zwrotu pojazdu zastępczego czy też obowiązek wpłaty kaucji. Jeżeli istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty.

Po analizie materiału dowodowego Sąd uznał, iż niniejsze powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Należy wskazać, iż pozwany Towarzystwo (...) z siedzibą w W. posiadał zawartą ze sprawcą wypadku komunikacyjnego z dnia 26 sierpnia 2017 roku umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych i z tego tytułu był on odpowiedzialny za szkodę poniesioną przez poszkodowanego, która obejmuje również uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże w ocenie Sądu poszkodowana nie wypełniła wynikającego z art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c. obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem). Okoliczności te zaś powodują, że powód, który nabył przedmiotową wierzycielność wobec pozwanego, nie może skutecznie domagać się zasądzenia wydatków na najem pojazdu zastępczego poniesionych przez poszkodowanego, przekraczających koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu. Poszkodowana, mimo przedstawienia jej w dniu zgłoszenia szkody oraz w piśmie z dnia 28 sierpnia 2017 r., jak również podczas oględzin pojazdu w dniu 30 sierpnia 2017 r. oferty najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalniach współpracujących z pozwanym za stawkę 272,35 zł netto dla klasy pojazdu (...), nie skorzystała z niej i w dniu 4 stycznia 2018 roku zawarła umowę najmu pojazdu zastępczego z (...) Sp. z o.o. po stawce 405 zł netto za dobę, tym samym zwiększając w sposób istotny rozmiar szkody. W realiach niniejszej sprawy poszkodowana mimo czasu na zorientowanie się co do warunków najmu pojazdu zastępczego, nie rozważyła skorzystania z oferty ubezpieczyciela, twierdząc, że nie pamięta, czy otrzymała od pozwanego ofertę najmu pojazdu zastępczego oraz korespondencję dotyczącą dokumentów niezbędnych do likwidacji szkody. Poszkodowana wskazała także, że nie pamięta warunków najmu w serwisie naprawczym, a o zawarciu umowy najmu zdecydowała w istocie propozycja warsztatu oraz możliwość skorzystania z pojazdu zastępczego oferowanego przez warsztat naprawczy przeprowadzający naprawę pojazdu. Powyższe okoliczności nie

przemawiają za obciążeniem pozwanego obowiązkiem odpowiedzialności za stawkę wyższą niż stawkę, po której był w stanie zapewnić pojazd zastępczy.

Należy nadto wskazać, iż z uwagi na ciążący na poszkodowanym obowiązek minimalizacji szkody i współdziałania z ubezpieczycielem zobowiązany jest on do zasięgania informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować mu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu, a nadto czy istotne warunki tego najmu odpowiadają jego celowym i ekonomicznie uzasadnionym interesom. Mimo iż ubezpieczyciel z własnej inicjatywy zaproponował poszkodowanej pojazd zastępczy, nie skorzystała ona z oferty i po kilku miesiącach od zdarzenia najęła pojazd zastępczy po prawie dwukrotnie wyższej stawce dobowej, choć nie wymagało to od niej podjęcia jakichkolwiek dodatkowych działań, poza samym kontaktem telefonicznym lub za pośrednictwem poczty elektronicznej z wypożyczalnią współpracującą z pozwanym. W ocenie Sądu postawa poszkodowanej, skupiająca się wyłącznie na własnej wygodzie i braku zainteresowania ciążących na niej obowiązkach w toku postępowania likwidacyjnego, nie mogła zyskać aprobaty. Fakt, iż osobę poszkodowaną, bez jej winy dotknęły uciążliwe niedogodności związane z uszkodzeniem posiadanego pojazdu, nie zwalnia z obowiązku współdziałania z ubezpieczycielem w celu minimalizacji finansowych następstw zdarzenia szkodowego. Tym samym Sąd przychylił się do argumentacji strony pozwanej, iż najem pojazdu zastępczego po stawce dziennej przekraczającej oferowaną przez pozwanego, stanowi przyczynienie się do zwiększenia rozmiaru szkody. Należało zatem przyjąć za zasadną stawkę najmu akceptowaną przez pozwanego, tj. 272,35 zł netto (334,99 zł brutto).

Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo jak w punkcie I sentencji wyroku na podstawie art. 34 ust. 1, art. 36 ust. 1 ustawy w zw. z art. 822 § 1 k.c. i art. 362 k.c. oraz art. 509 § 1 k.c. a contrario, uznając iż szkoda w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego następcy prawnego poszkodowanego została zaspokojona w całości przez pozwanego poprzez wypłatę kwoty 2.009,94 zł.

W punkcie II sentencji wyroku orzeczono o kosztach procesu zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 287 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty te składała się opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego pozwanego w kwocie 270 zł (zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie / Dz. U. z 2015 r., poz. 1800/).

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować- projekt sporządzony przez Asystenta,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
3. Akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

T., dn. 27.04.2021 r.

Sędzia Anna Czerwińska